

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, be-
trager jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om afgift på offentlig omsætning af bildende kunst.

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.

(Fremsat 12/2 87).

Sammen med denne sag foretoges den sidste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 195:

Forslag til lov om ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

Af Bernhard Baunsgaard (RV) m.fl.

(Fremsat 12/2 87).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Spørgsmålet om en forbedring af billedkunstnernes økonomiske forhold er højt prioriteret i Kulturministeriet. Vi har i de senere år bl.a. vist det gennem væsentlige udvidelser af Statens Kunstfonds rådighedsbeløb til indkøb af kunstværker. Det kan også nævnes, at jeg i samarbejde med socialministeren og arbejdsministeren er ved at nedsætte et udvalg til undersøgelse af kunstnernes sociale vilkår.

Jeg skal også omtale det arbejde, der foregår i kunstnerbeskatningsudvalget, som er nedsat af ministeren for skatter og afgifter, og hvor Kulturministeriet er repræsenteret.

Det ophavsretlige revisionsudvalg, som er nedsat af Kulturministeriet, har sidste år afgivet en betænkning om billedret, hvori udvalget har stillet en række forslag til lovbestemmelser, der vil indebære en forbedring af billedkunstnernes økonomiske forhold.

Blandt disse forslag er en bestemmelse om følgeret, således som det nu er foreslået af Det Radikale Venstre, men også andre bestemmelser med et tilsvarende formål. Således udarbejder udvalget forslag til bestemmelser om et udstillingsvederlag til billedkunstnerne, et spørgsmål, som ministeriet for tiden arbejder med i anden sammenhæng. Gennem det sidstnævnte forslag har udvalget ønsket at sikre ophavsmændene et vederlag, når deres værker udstilles offentligt, også selv om de har afhændet de pågældende værker.

De to lovforslag fra Det Radikale Venstre fremtræder som en form for kombination af det danske ophavsretsudvalgs forslag til en ny § 25 a i ophavsretsloven om følgeret og bestemmelserne i den norske lov fra 1948 om afgift på offentlig omsætning af bildende kunst. En sådan kombination, hvor et ophavsretligt vederlagskrav opfyldes gennem en offentligretlig afgift, som har hjemmel i en lovgivning uden for ophavsretsloven, er ikke indgået i ophavsretsudvalgets overvejelser. Som følge heraf har en sådan løsning ikke været præsenteret for de myndigheder, de institutioner, de organisationer, som sidste år fik lejlighed til at udtale sig om betænkningen om billedret.

Jeg vil gerne fremhæve, at jeg principielt har sympati for intentionerne bag de forslag, der nu er fremsat til behandling, men jeg vil finde det rigtigst, at bestemmelser om en ophavsretlig følgeret ikke behandles isoleret, men i sammenhæng med de øvrige bestemmelser med et tilsvarende formål, som ophavsretsudvalget har foreslået.

Jeg finder det nærliggende at bede ophavsretsudvalget om at udtale sig om det nye forslag og i den forbindelse inddrage de forskellige udtalelser om billedretsbetænkningen i overvejelserne. F.eks. er der under høringsrunden blevet peget på, at forholdet mellem et forventet provenu og de dermed forbundne omkostninger bør belyses nærmere, før beslutning tages om at fremme forslaget om en følgeret.

Heller ikke forslagernes økonomiske konsekvenser er helt gennemskuelige. Jeg har modtaget en foreløbig beregning vedrørende administrationen af afgiftsforslaget, som viser årlige driftsudgifter på 3,2 mill. kr. Nu ved vi jo ikke, hvad provenuet af den foreslåede afgift vil blive, men jeg kan da nævne, at i

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Norge, hvor man har haft den afgift siden 1948, indbringer den ca. 3 mill. kr. om året.

For ophavsretsudvalget har foreligget beregninger af provenuet ved kunstauktions- salg, altså ved en del af salgene, og de viser, at man ved sådanne salg ville kunne opnå afgifter på knap ½ mill. kr. årligt. Så også det økonomiske grundlag trænger til et eftersyn.

I øvrigt er der grund til at nævne, at ophavsretsudvalget har understreget, at gennemførelsen af ophavsretlige vederlagskrav ikke isoleret vil kunne løse billedkunstnernes økonomiske problemer, bl.a. fordi sådanne vederlagskrav normalt ikke i så høj grad vil komme de unge og mindre kendte til gode. Det vil derfor være rimeligt at se på, hvorledes bestemmelserne om følgeret og lignende ophavsretlige vederlagsordninger hænger sammen med de eksisterende muligheder for støtte til billedkunsten.

Jeg skal slutte med at gentage min principielle støtte til de tanker, som ligger bag Det Radikale Venstres forslag, og jeg vil gerne medvirke til, at disse tanker tages op til vurdering i sammenhæng med de forslag, som er indeholdt i betænkningen om billedret, og med de synspunkter, som er fremkommet under høringen over betænkningen.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Det er mindre hensigtsmæssigt med korte bemærkninger forud for ordførertalerne, men jeg giver en kort bemærkning til fru Ingerlise Koefoed.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil spørge, om jeg hørte rigtigt. Jeg mener, jeg hørte ministeren sige, at han er ved at nedsætte et udvalg sammen med arbejdsministeren, var det vistnok, om kunstnernes sociale rettigheder. Hvis jeg har hørt rigtigt, må jeg meget beklage, at ministeren stadig er ved at nedsætte det udvalg, som det haster meget med.

Så vidt jeg husker, sagde allerede ministerens forgænger, fru Mimi Stilling Jakobsen, at nu skulle det udvalg blive nedsat, efter at nogle herinde masser af gange havde prøvet på at klare nogle problemer op omkring arbejdsløse kunstners mulighed for at male, mens de er arbejdsløse, mulighed for opret-

telse af en indtægtsløshedskasse osv. Så jeg vil meget beklage det, hvis det udvalg ikke arbejder allerede.

Ministeren for kulturelle udvalg (H. P. Clausen):

Jeg skal ganske kort redegøre for, hvor den sag står. Der har været nedsat en arbejdsgruppe mellem de berørte ministerier, som har gennemgået hele problemfeltet og har afgrænset de spørgsmål, der skal løses. Det, vi nu gør, er, at vi sætter nogle folk til i et regulært udvalg at komme med forslag til konkret løsning af de spørgsmål, som er identificeret af embedsmændene.

Søren Hansen (S):

Jeg vil også gerne starte med en kommentar til det udvalgsarbejde, der er i gang om de helt groteske situationer, masser af kunstnere er ude for, fordi de ikke passer til systemet og til hele det udviklede regelsæt for bistandshjælp, arbejdsløshedsdagpenge osv.

Jeg synes, det er godt, at man er i gang med sagen, men jeg vil gerne sige til ministeren, at det haster overordentlig meget med en løsning. Situationen er rent faktisk den, at der hver eneste uge glider kunstnere ud af det sociale system, og derfor haster det overordentlig meget med en løsning. Jeg håber, at det udvalg, der er tale om her, vil blive meget hurtigtarbejdende og meget snart afslutte sit arbejde.

Jeg synes, det er et både godt og fornuftigt forslag, som Socialdemokratiet med glæde giver sin tilslutning. Man kan i og for sig undre sig over, at forslaget ikke for længst er fremsat, og den undren gælder mindst lige så meget mit eget parti, som den gælder andre. Derfor er det kun godt, at forslaget nu er fremsat.

I og for sig kunne man jo sige, at lovfor- slaget også burde omfatte privat salg, men det lader sig nok ikke gøre at administrere det, og derfor må man vel have den afgrænsning, som forslaget angiver. Der burde være tale om, at alt salg var omfattet. Men afgrænsningsproblemet er nok rigtigt løst det til trods.

Jeg mener imidlertid, der er et par teknisk betonedede spørgsmål, der skal klares af. Et af de mindre er: når nu man gør sig så stor ulejlighed med at nævne alle former for

[Søren Hansen]

kunst, kul og kridt og gips og sten osv., hvorfor har man så ikke nævnt glas? Hvorfor er det det eneste materiale, som ikke er med? Der kunne være glas, som man kan støbe, hvorfor er det ikke med, når man nu i øvrigt har nævnt så mange andre ting? Jeg spørger af interesse for sagen. Der kunne jo være en forklaring på det.

I øvrigt kunne jeg forestille mig, der måske kunne være nogle afgrænsningsproblemer netop i spørgsmålet om glas og tekstiler. Det synes jeg vi skal have set lidt nøjere på, for det er vigtigt at få også den side af sagen, altså afgrænsningen mellem originale værker og massefremstillede værker, gjort tilstrækkelig sikker.

Endelig administrationen af forslaget. Jeg kan ikke rigtig se, hvad man skal med det udvalg, som forelås i lovforslag nr. L 194 § 4. Hvad skal det egentlig bestille? Det kan godt være, man kan tillægge et sådant udvalg nogle opgaver, men kunne man så ikke finde et eksisterende udvalg, f.eks. Statens Kunstfond, eller andre kunne måske komme på tale? Også den side af sagen synes jeg vi skal have fat i. Det vil jo være lidt ærgerligt, hvis provenuet her ædes op af administration, ikke mindst fordi jeg tror, der kan findes fornuftige løsninger.

Endelig skal jeg sige om det andet forslag, nr. L 195, hvor hr. Qvist Jørgensen er Socialdemokratiets ordfører, at det kan vi også tilslutte os, da det jo er en konsekvens af det første forslag.

Annelise Gottfredsen (KF):

Det er jo ikke nogen nyhed, at det ikke er en helt nem levevej at være bildende kunstner, især ikke for de unge og forholdsvis ukendte.

Der er stor interesse for kunst, og det er egentlig en kedelig modsætning, at netop de unge, der er meget interesserede og meget sultne efter at opleve kunst og selv eje kunst og er i en periode af deres liv, hvor de har brug for at etablere sig og udsmykke deres hjem, har svært ved at købe kunstværker, som også, selv om det drejer sig om de helt unge forholdsvis ukendte kunstnere, er forholdsvis dyre. De unge klarer sig meget ofte med reproduktioner og plakater, der kan være udmærkede, men den oplevelse, det er at eje et rigtigt kunstværk, originalen, må man

altså vente med, til man er blevet lidt mere etableret.

Jeg er helt enig i intentionen. Det kan være rigtigt at se på forholdene for kunstnerne, og som ministeren siger, er der da mange gode tanker i forslagene. Men jeg må lige som ministeren sige, at det må være rigtigt at vente, til man kan se på disse forhold som en helhed og ikke løsrevet, som det med sådanne enkelte forslag jo bliver.

Jeg kan også udtrykke min bekymring med hensyn til de oplysninger, ministeren nu giver om provenuet og udgifterne ved administrationen, for hvis det viser sig, at det hele kan gå op i administration og andre omkostninger, er der jo ikke meget vundet ved det.

Vi er principielt meget indstillet på at hjælpe unge kunstnere, for det er jo især de unge, det drejer sig om, selv om også ældre er interesserede, men vi vil vente og se, hvad der kommer ud af udvalgets arbejde.

Helge Sander (V):

Da Venstres ordfører på dette område, fru Birthe Rønn Hornbech, er ude i andet, vigtigt ærinde, skal jeg på Venstres vegne udtale følgende:

Forslagsstillerne siger, at baggrunden for lovforslagene er et ønske om at styrke den bildende kunst og skaffe penge til kunstnere og til danske museers opkøb af nutidskunst. Det er et område, som Venstre gerne vil være med til at se på, og som vi har meget stor sympati for. Som ministeren allerede har nævnt, er det også et område, som vi i regeringen i det hele taget prioriterer højt. Derfor foregår der i øjeblikket et vældigt udredningsarbejde netop på dette felt.

Vi har forstået ministeren således, at de anbefalinger, han har fået fra ophavsretsudvalget, i et vist omfang ligner det radikale forslag, men at ophavsretsudvalgets anbefalinger i virkeligheden går længere end det forslag, vi drøfter her i dag. Til gengæld er der elementer i lovforslagene, som ophavsretsudvalget ikke har udtalt sig om.

Vi finder i Venstre på den ene side, at ophavsretsudvalget bør have lejlighed til at udtale sig om disse lovforslag, og kan derfor støtte ministerens idé om, at lovforslagene går til udtalelse i dette udvalg.

På den anden side ønsker vi også i Venstre at få mulighed for at drøfte de mere

[Helge Sander]

vidtgående forslag, som ophavsretsudvalget har fremsat, før vi tager endelig stilling.

Der er forskellige spørgsmål, der må besvares. Kan disse forslag f.eks. løse billedkunstnernes økonomiske problemer? Kan disse forslag specielt hjælpe de unge og ikke kendte kunstnere? Det er vel netop dem, som forslagsstillerne ønsker at hjælpe på vej. Hvor mange penge vil disse udgifter overhovedet indbringe, og er der ikke en risiko for, at det hele æder sig op i administration?

Generelt mener vi i Venstre, at tiden ikke er til at oprette nye omsvøvsdepartementer med nye offentlige administrative omkostninger. Derfor kan vi være noget bekymrede over, at der i lovforslaget ligger dels oprettelse af et nyt udvalg, der skal fordele midlerne, dels det, som forslagsstillerne i lovforslag nr. L 195 kalder en »organisation«.

Hvis Venstre skal gå med til de afgifter, som er foreslået her, må betingelsen være, at afgifterne kommer kunstnerne til gode, og at det ikke æder sig op i administration.

Med disse bemærkninger kan vi give tilsagn om et positivt udvalgsarbejde til afklaring af de problemer, som ministeren allerede har nævnt, og til besvarelse af en række spørgsmål, hvorpå der allerede her er nævnt eksempler.

Ingerlise Koefoed (SF):

For nylig blev der på en auktion her i byen solgt et kubistisk billede af Franciska Clausen. Det gik op i en temmelig pæn pris, jeg tror, det var 250.000-300.000 kr., og det var i forhold til, hvad kunstneren har fået for sine kunstværker, da hun var i levende live, en betragtelig sum. Franciska Clausen levede næsten hele sit liv meget, meget beskedent og fik meget, meget lidt ud af det store arbejde, hun gjorde for kunsten.

Franciska Clausen ville heller ikke efter den foreslåede lovgivning have fået noget ud af den stigning, der er sket i vurderingen og i prisen for hendes kunstværk, men hvis denne lovgivning havde eksisteret, var der dog andre, der ville have haft glæde af Franciska Clausens anerkendelse. Så ville nogle procenter være gået til den fond, der kunne støtte andre unge kunstnere og indkøb af ny kunst, ligesom Franciska Clausen selv engang var en ung kunstner, der lavede ny kunst.

Jeg synes, at dette forslag er et godt forslag. Det burde sådan set være kommet for længe siden, og jeg kan ligesom hr. Søren Hansen være ked af, at vi ikke selv har fremsat det for år siden. Vi overvejede det i sin tid, men der var i Akademirådet af en eller anden grund, som jeg aldrig har fået opklaret, ikke nogen særlig positiv indstilling til følgeretsbestemmelser.

Men jeg synes, det er rigtigt at gøre noget ved det nu, og jeg synes ikke, vi skal vente og vente på, at der bliver gjort noget ved det. Kunstnere har det meget dårligt; billedkunstnere har det meget dårligt med deres ophavsret, og hvorfor i alverden skal de ikke behandles lige så rimeligt, som forfatterne bliver det med biblioteksafgiften, og som musikerne bliver det med KODA?

Der er et par ting, som jeg naturligvis gerne vil have opklaret under udvalgsarbejdet, eller måske kan hr. Bernhard Baunsgaard svare på det allerede nu.

Der står i nr. L 195, at afgiften, når kunstneren er død, skal gå til hans nærmeste efterladte, og jeg vil gerne have at vide, om hr. Bernhard Baunsgaard definerer nærmeste efterladte, som man gør i biblioteksafgiftsloven, dvs. en efterladt ægtefælle eller samlever og de umyndige børn. Det synes jeg nemlig har været en god bestemmelse. Jeg synes ikke, der er nogen rimelighed i, at efterladte hele resten af deres liv eventuelt skal få noget ud af, at deres far eller mor lavede kunst, som af en eller anden mærkelig grund blev meget dyr, efterhånden som tingene kom på auktion.

Jeg vil også gerne have at vide, hvad »offentligt salg« er. Er offentligt salg alene auktionssalg, eller er det f.eks. også salg fra gallerier, fra statsunderstøttede udstillinger, statsanerkendte udstillinger osv.? Hvis det er det, vil der jo meget ofte være tale om første gangssalg af et kunstværk, og så må salg fra udstillinger og salg fra gallerier kunne ligestilles med kunstnerens salg hjemme fra sig selv, altså være afgiftsfrit, eller også vil det give kunstneren de procenter mere. Jeg synes egentlig ikke, der er nogen rimelighed i, at man, når det drejer sig om kunstnerens egne kunstværker, skulle belægge dem med en afgift, selv om de blev solgt fra en statsanerkendt udstilling.

Det er også klart, at der vil være nogle omgælsesmuligheder med denne lovgivning,

[Ingerlise Koefoed]

og at noget af den kunst, som måske ville være kommet på auktion, før man havde denne lovgivning, vil blive solgt privat, efter at man har vedtaget den. Det mener jeg nok man må leve med. Det er i hvert fald min personlige indstilling, at man ikke kan gå ind i stuerne hos folk og se, hvad de gør med de kunstværker, de engang har købt.

Bortset fra disse tvivlsspørgsmål og så i øvrigt spørgsmålet om nedsættelsen af et specielt udvalg, som jeg nok deler hr. Søren Hansens mistillid over for, synes jeg som sagt, det er et godt forslag, som vi meget gerne vil være med til at støtte og fremme i udvalget.

Kofod-Svendsen (KRF):

Vi finder, at der ligger nogle gode og rigtige intentioner i de to radikale lovforslag, idet man vil gavne de bildende kunstnere, specielt de unge, ved, som det hedder, at skaffe flere penge både til arbejdslegater og til danske museers opkøb af nutidskunst.

Men der er jo, som også ministeren har været inde på, et ophavsretsudvalg, som arbejder med disse spørgsmål, og der kan være nogle ting, som nærmere skal undersøges.

Hvordan den helt enkelte udformning skal være, kan jeg ikke lige her og nu tage stilling til, men vi vil da gerne medvirke til et konstruktivt udvalgsarbejde for at få de principper, som her er formuleret, fremmet. Lad os også se, hvad ophavsretsudvalget nærmere får formuleret, så vi får den bedst mulige helhedsløsning.

Poulsgaard (FP):

Vi er enige i, at ophavsretslovgivningen trænger til en revision. Vi har selv fremsat et forslag, som er blevet diskuteret to gange. Det går i en helt anden retning end det, hr. Bernhard Baunsgaard her har lagt frem, så rent umiddelbart er jeg ikke særlig positiv over for de to lovforslag.

Bernhard Baunsgaard (RV):

For at begynde med forslaget om ophavsret så bygger det på en aftale fra 1948, den såkaldte Bruxelles-tekst, som Danmark underskrev; den er senere gentaget, og den er konfirmeret af dette Folketing. Der har ikke i de år, der er gået siden 1948, været gjort noget forsøg på at omsætte den i dansk lovgiv-

ning, men der er lovgivninger, der virker med godt resultat i Frankrig, i Belgien, i Vesttyskland, og som en særlig afart den i Norge, hvor man ikke har ønsket at bygge på ophavsretsloven, men alene har opkrævet en offentlig afgift på omsætning af bildende kunst, som man så har brugt. Fra nogle nordmænds side bliver det betragtet som en slags alderdomsunderstøttelse; den er på ca. 14.000 kr. til hver godt 125 norske kunstnere.

Jeg vil først sige tak, for bortset fra Fremskridtspartiet var der jo principiel tilslutning til forslaget fra alle sider i Folketinget, fra ministeren og fra regeringspartierne, og det vil jeg naturligvis gerne sige tak for.

Men jeg vil rette en speciel tak til de partier, der ikke alene gav principiel tilslutning, men også sagde, at det var på tide, der skete noget på dette område. Det var Socialdemokratiet og SF, og tilsammen er det jo et flertal af Folketinget, så jeg håber, at vi får gennemført dette lovforslag inden sommerferien.

Til ministerens oplysning om, at det ville betyde en ekstra omkostning på godt 3 mill. kr. at opkræve 25 pct. på auktioner og i kunsthändler i stedet for 22 pct., som momsen beløber sig til i dag, må jeg sige, at på forhånd virker den ikke troværdig på mig, men jeg vil naturligvis gerne se på det, idet jeg forstår på ministeren, at vi får sendt denne beregning til udvalget. Der må være et eller andet galt. Det kan ikke koste 3,5 mill. kr. at opkræve og administrere det, bare fordi man skal tage et par procent mere af en bestemt vare. Så må der i hvert fald være noget galt i toldvæsenet.

Grunden til, at jeg har koblet det sammen på den måde, har netop været, at der ikke skulle opbygges et nyt administrativt apparat. Jeg har set på, om det ikke var muligt at knytte an til den gældende lov om opkrævning af almindelig omsætningsafgift. Jeg mener, at vi dermed klarede en del problemer. For det første fritog vi kunstnerens eget salg for den afgift, som han så senere skulle have tilbageleveret fra staten. Vi har også ved at knytte an til momsloven fået klaret en del andre problemer. Vi har klaret problemet med, hvordan vi skal kontrollere – det skal toldvæsenet i forvejen – og jeg kunne nævne nogle flere af de fordele, der er ved at knytte det an til en allerede eksisterende afgift.

Når vi så har ment, at dette bør bygge på ophavsretten, skyldes det ikke alene ønsket

[Bernhard Baunsgaard]

om, når det gælder bildende kunstnere, at bygge på ophavsretten, men det skyldes, at Folketinget meget tit har diskuteret, at man også med biblioteksafgiften burde knytte an til ophavsretten. Der ville for dem, der er indehavere af ophavsretten, opnå visse fordele. Bl.a. kan vi jo hurtigt komme igennem med, at ophavsret skal man have, uanset hvor mange der har været med til at lave en bog. I dag er det jo meget stærkt begrænset, måske også urimeligt begrænset, fordi vi har været bange for de administrative og andre vanskeligheder, som er blevet fremført af forskellige regeringer og ministre over for Folketinget.

Jeg har valgt at sætte en procentsats på 3, skønt man, så vidt jeg er blevet orienteret, arbejder med 5 andre steder. Når jeg har valgt de 3 pct., så er det for ikke at forskrække for meget. Jeg ved jo, at der er visse partier, der, så snart de ser noget om, at der skal betales for et eller andet gode, man har – i dette tilfælde dette, at man ejer et billede, som man videresælger med stor fortjeneste uden afgift af nogen art – bliver stærkt forskrækkede, blot en sådan afgift nærmer sig noget rimeligt. Jeg vil godt i udvalget drøfte, om vi skal sætte denne procentsats op af hensyn til kunstnerne.

Det, der også har gjort mig en lille smule betænkelig, er, at vi ved, at kunstomsætningen jo i meget høj grad finder sted i udlandet. I Hamburg vil der ikke være nogen vanskeligheder, og i ingen af de franske byer eller andre tyske byer, men der er jo spørgsmålet med London, som ikke har en sådan regel. Derfor kan det godt være, vi skulle køre forsigtigt ind, så vi ikke ved at gennemføre f.eks. 5 pct. tvinger eller ligesom lokker nogle til at tage omsætningen i udlandet.

Selvfølgelig er der vanskeligheder ved at bygge på ophavsretten. Ministeren og flere ordførere var inde på, at så blev det jo de mere etablerede kunstnere, der fik det. Jeg ser, at en artikel i et af vore kunstblade siger, at det jo ikke mindst er efterkommerne efter Jorn, der vil få glæde af det, og de har beregnet, at Jorn, hvis han havde levet, måske selv ville have fået så meget som 180.000 kr. om året i indkomst via denne lovgivning. Er det så urimeligt for en stor kunstner? Det forekommer ikke mig. Jeg synes, det er rimeligt, når Jorn har beriget dansk kultur på en sådan måde. Det ville være godt, om vi kun-

ne gennemføre, at en sådan kunstner blev belønnet med, at de folk, der har købt hans værker i sin tid og kun har givet lidt for dem og i dag måske sælger dem videre, måske til ½ mill. kr., kommer til at aflevere blot en lille bitte smule til kunstneren, der frembragte det. Det er jo også filosofien bag det, der hedder følgeretten, droit de suite, som vi principielt tilsluttede os i 1948.

Der kom forskellige ting fra ministerens side. Der var principiel tilslutning, men så gjorde ministeren opmærksom på, at det ikke løser kunstnerens vanskeligheder. Nej, det vil jeg gerne understrege, dette løser ikke kunstnerens vanskeligheder, men det er med til det. Jeg vil gerne advare mod den gamle, kendte traver, at for at få det bedste, så er man imod det gode. Det var lige netop ministerens position, gentaget af samtlige regeringspartier, at nu skal dette her gøres perfekt, og derfor må vi vente, indtil alt er i orden. Nej, det skal vi ikke, lad os begynde med det. Jeg var glad for, at et flertal i Folketinget sagde: lad os begynde, det er måske ikke perfekt, men så kan vi jo rette i det; det må vi jo så tit.

Jeg er meget optaget af det, der kaldes et udstillingsvederlag, men det har nok sine vanskeligheder, hvad regeringspartierne såmænd nok skal komme i tanker om, når de spørger: hvem skal så betale? Her prøver vi på at lægge betalingen ud til dem, der tjener på kunstværkerne, men udstillingsvederlaget kan vi kun hente ét sted, nemlig i statskassen. Men hvis man med det samme er parat til inden sommerferien at gennemføre et udstillingsvederlag, så er jeg helt sikker på, at det vil lykkes for mig at overtale den radikale gruppe til at støtte et sådant regeringsfor-slag.

Der kom nogle spørgsmål fra Socialdemokratiet. Hvorfor er glas ikke specielt nævnt? Jeg har sagt, at jeg har foretaget en opregning, men den er netop ikke udtømmende. I § 2, stk. 2, har jeg nævnt gips, bronze, terrakotta, ler, og så har jeg føjet til: »og ethvert andet støbemateriale«, idet man vel nok kan betragte glas og plastic som støbemateriale, og jeg gentager det i sidste punktum i stk. 2: »ethvert andet materiale«, der kan betegnes som originalt kunstværk, og det har vi efterhånden gode definitioner på.

Ordførerne for både Socialdemokratiet og for SF var inde på, at jeg foreslår et udvalg

[Bernhard Baunsgaard]

nedsat af kulturministeren. Ja, det kan godt være, det bør være et særligt udvalg, men jeg har faktisk gennem bemærkningerne sagt, at det også godt kan være, at vi kan få et af de eksisterende udvalg til at administrere ordningen, hvad der formentlig også vil gøre det hele billigere.

Så var der spørgsmålet: hvad er »offentligt salg«? Med »offentligt salg« har jeg knyttet an til den definition, vi har i momsloven. Man kan jo ikke komme ind og kontrollere det salg, der finder sted mellem private. Har Hansen en Jorn, som han nu opdager er meget værdifuld og Petersen gerne vil have den, og de to bliver enige om at overdrage den fra Hansen til Petersen, ja, så har man opgivet at kræve moms af den omsætning, og det mener jeg også vi er nødt til at gøre her, netop for ikke at skabe unødvendig administration.

Offentligt salg, det er ikke bare auktioner, det er også klart kunsthåndlere og gallerier, der vel må falde ind under erhverv, men så kommer vi til spørgsmålet om kunstforeninger, og jeg vil gerne have, at vi i kulturudvalget drøfter, om det virkelig er rimeligt med den fortolkning, vi gennemførte for vistnok en halv snes år siden, hvorefter vi gjorde kunstforeningers omsætning momspligtig. Jeg vil gerne spørge, om det ikke er muligt ved hjælp af jurister at få en fortolkning af den omsætning, der finder sted i kunstforeninger, hvor det jo som hovedregel er direkte salg af kunstnerne.

Grunden til, at kunstforeningerne blev gjort momspligtige, var, at de går ind og garanterer kunstneren, at han får sine penge, og så opkræver de samtidig en afgift af salget, da det er dem, der har omkostningerne ved selve udstillingen, og dermed konstaterede juristerne, at der var tale om forretning. Det er der efter min mening ikke, og jeg tror, at vi skulle prøve samtidig at tage dette problem op.

Jeg tror, at jeg dermed har været inde på de spørgsmål, der blev rejst, og jeg håber, at vi får et hurtigt udvalgsarbejde, men jeg gør opmærksom på, at vi jo ikke skal være færdige, før Folketinget slutter. Det vil sige, at vi har resten af marts, vi har april, og vi har maj.

Jeg synes, det er udmærket, at vi får at vide, hvad ophavsretsudvalget siger om for-

slaget, og at vi tager det ind i vore overvejelser, og hvis regeringen kommer med et forslag om udstillingsvederlag, kan jeg ikke se, at der vil være noget i vejen for, at vi behandler dette med, eventuelt som ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Landbrugs- og fiskeriudvalget (18/3 87):

Udtræder: Bjørn Elmquist (V)

Ny stedf.: Niels Anker Kofoed (V)

Miljø- og planlægningsudvalget (18/3 87):

Udtræder: Margrete Auken (SF) Nyt medl.: Tinning (VS)

Udvalget ang. videnskabelig forskning (18/3 87):

Udtræder: Steffensen (KRF)

Nyt medl.: Kofod-Svendens (KRF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 19. marts 1987, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.09